

Malo kritike k pravilom Učiteljske tiskarne.

Na pokrajinski skupščini v Celju se je razdeljevala nova pravila Učiteljske tiskarne, ki jih je izvojevala stara struja učiteljstva na občnem zboru dne 9. maja 1926.

Naj si ogledamo malo ta pravila z demokratskega stališča. V členu 4 je določeno, da sme upravni svet odrediti vstop v zadrugo, ne da bi mu bilo treba navesti vzroke. Proti temu je nastopala mlada struja učiteljstva z zahtevom, da se mora brez omejitve dovoliti vstop v zadrugo vsakemu učitelju, če ni pomislekov po točki b) in c) § 6.

Posebno je nastopala mlada struja proti zvišanju zadrugnih deležev od 25 Din na 250 Din, kakor sedaj določa člen 8. Dovolni visok bi bil delež 100 Din, da se omogoči vsemu učiteljstvu dostop v zadrugo. Čim več zadrugnikov, tem več odjemalcev in tem več aktivnih delavcev za gospodarsko povzdigo zadruga in tem večji bo tudi njen ugled.

Povsem nedemokratsko je načelo, ki je prodrlo z dirimiranjem predsedstva, da imajo zadrugniki na vsakih 10 zadrugnih deležev po en glas. To kaže

na nedemokratsko in kapitalistično nagnjenost.

Ne bomo se spuščali na druge hibe, ki jih je izvojevala stara struja s temi pravili. Tudi ne bomo danes razglabljali drugih stanovsko gospodarskih problemov, ki bi bili potrebni razčiščenja. Iz resolucij, ki so bile v tem pogledu iznesene v Celju, in ki bodo objavljene bo vsakdo videl zahteve učiteljstva.

Kakor pri organizaciji, bo treba pri vseh stanovskih, gospodarskih podjetjih uvesti najracionalnejše gospodarstvo in bo treba postopati na ekonomičnejše.

Pritegniti bo pa k vsem podjetjem tudi čimveč učiteljstva.

Učiteljska tiskarna je na celjski skupščini razdeljevala po svojem pooblaščenju pravila med učiteljstvo, treba je sedaj, da se članstvo tudi odzove temu njenemu vabilu in pristopi k zadrugi v čim večjem številu, predvsem pa, da pristopijo k isti vsa učiteljska društva in opozore na to tudi svoje članstvo. Zadrugni deleži so po 250 Din (jamstvo samo s še enkratnim deležem), pristopnina pa 10 Din. Za pristop je treba poslati denar in pristopno izjavo.

Vlada hoče znižati uradniške prejemke!

Nemalo vznemirjenja je vzbudila vest, ki je došla ta teden v javnost, da hoče vlada znižati uradniške draginske doklade in reducirati uradništvo, da bi s tem krila izdatke na škodi zaradi poplave.

Državno uradništvo živi v zelo mizerem položaju. Stanovanjski zakon je dvignil na izredno višine stanarino, v nasprotju s tem pa vlada ni zvišala stanarine državnemu uradništvu, da bi jo z zdavnja morala na podlagi člena 37. čin, zakona.

Tudi vlada se ni izplačala uradništvu razlike, ki jo dolguje že tretje leto.

Spričo vsega tega mizernega položaja je ataka vlade na uradniške prejemke naravnost nečuvna. Med uradništvom se širi gibanje, da odgovori vladi s tem, da bo vse državno uradništvo pričelo izstopati iz vseh karitativnih in drugih društev, pri katerih noveč ni sodeluje državno uradništvo, v prvi vrsti učiteljstvo in tudi iz političnih društev, da si na ta način vsaj deloma nadomesti dohodke, ki mu jih odteguje vlada, da si s tem neobhodno potrebni ter predstavljajo že tak eksistenčni minimum.

Savez Državnih Činovnikov je podvzel v Beogradu ostre korake in je sklical tudi v to svrhu protestni shod, ki je sprejel sledečo resolucijo:

1. Glavni Savez državnih nameščenecv prispeva Narodnemu odboru za pomoč poplavlencem 10.000 Din.

Da smo si na jasnem.

V zgodovinskem Celju se je vršila letošnja skupščina, ki je postavila zgodovinski mejnik v razvoju ne samo slovenskega, ampak vsega jugoslovenskega učiteljstva. To deistvo moramo imeti vedno pred očmi, kadar govorimo o teh za prihodnost našega stanu, šolstva, naroda in tudi države tako pomembnih dneh. Uverjen sem, da se marsikdo izmed nas samih ki smo pri tem sodelovali danes še ne more v polni meri zavedati daleko-sežnosti ravno kar minulih celjskih dni. Še manj se jih zavedajo tisti, ki niso bili direktni sodelavci. Najmanj pa se jih zavedajo laiki, ki ne morejo tako poznati težen našega stanu, trpljenja in miselnosti slovenskega učiteljstva, kakor poznamo vse to mi sami.

Bili so velevažni, velepomembni, da uprav zgodovinski dnevi...

In vendar je kljub temu marsikdo izmed številnih naših tovarišev in tovarišic zapuščaj Celje z neko boleščjo v duši, z mrklom in skrbjo polnim pogledom v bližnjo bodočnost, ne da z zadovoljstvom in stanovskim ponosom, kakor smo se navadno vračali s pokrajinskih skupščin. Tak utis je imela tudi večina tistih, ki so čitali poročila v raznih političnih listih o teh dokaj burnih dnevih in še burnejših posameznih prizorih.

Zakaj je bilo letos tako in ravno tako, ko bi bilo vendar vse prav lahko lepo in idilično in mirno dostojanstveno kakor je bilo njega dni?

Govorimo jasno in odkrito!

V Celju se je dobojeval nenavadno težek in oster boj, kateri je pretresal naše vrste že dahišo vrsto let in kateri je od Božiča sem vzbudil veliko pozornost in zanimanje vsega jugoslovenskega uč-

2. Glavni Savez apelira na vse državne nameščenice, da naj po določeni skali vsi brez razlike s prostovoljnimi prispevki podpirajo reševalno akcijo. Prostovoljni prispevek naj bi se odtrgal kar pri mesečni plači. Državni nameščenici pa so pripravljani privoliti tudi v to da odredi vlada enkratni prispevek vseh državljanov v korist poplavljenecem, izvzemši one, ki so oškodovani vsled poplave.

Uprava Saveza ugotavlja dalje po vsestranskem razmotranju položaja, da državni nameščenici ne dobivajo niti pristojni minimum za eksistenco in da bi se torej moralo popre razpravljati o izboljšanju njihovega materialnega položaja, kakor pa da namerava vlada zvaliti vse breme ravno nanje. Zato tudi odločno odklanja vsako znižanje prejemkov državnih nameščenecv.

Na zborovanju je bil izvoljen ožji odbor s predsednikom Mihajlom Jovanovićem na čelu, ki je dobil nalog, da poseti ministrskega predsednika Uzunovića in ostale člane vlade ter jih obvesti o stališču državnih nameščenecv na pram nameravanim ukrepom vlade.

Odbor je dobil dalje tudi pooblastilo, da v slučaju potrebe skliče izredno skupščino Saveza državnih nameščenecv z dnevnim redom: Znižanje službenih prejemkov.

telistva in vse naše javnosti. To je bil boj starih tradicij z novimi načeli in idejami.

Noben boj ni prijeten, ne lahek ter ne more kot tak zapustiti prijetnih utisov niti med zmagovalci (če imajo kolikar srčne kulture), še manj pa seveda med nasprotniki. Zato je docela naravno, da smo zapuščaj Celje z boleščjo v duši.

Resnica je namreč, da slovensko učiteljstvo še ni imelo tako burne skupščine. Sai se je vršil boj hkratu kar na dve fronti: idejno in gospodarsko. Da se pri tem duhovni razburilo, da se gre ob takih prilikah čisto preko meje dostojnosti in obzirnosti pri obeh bojujočih se četah, je samo ob sebi umevno in se ne sme vzeti pretragično. Pozneje, ko se poleže razburjenost in ognievitost, ohladit vzkipele jeze ter se vse umiri in poleže gledamo na vse to z docela drugačnim pogledom, kakor pa v prvem hipu.

Prav tako pa se more odkrito priznati, da se je storilo v hipni razburjenosti — četudi morda z najboljšimi nameni — od predstavnikov stare struje vse, da se razburjenost poveča in močnejši vtis zmara novih idej in načel — zabriše. In tako je morda marsikdo odnesel iz Celja vtis, da nismo razkola preprečili ampak ga še poglobili.

Evo samo par dokazov iz množice: O smernicah naše stanovske politike so razpravljala vsa naša društva. Vse argumente je pretresal prav temeljito stanovsko politični odsek ter jih upošteval. Doseglo se je v vseh točkah soglasje, celo z opozicijo. Pred delegacijo na se stavi predlog za izpremembo

besedila člena 1., kateri je temelj in nosilec vseh drugih z zahtevom, da se vnese besedilo o državnem in narodnem edinstvu. Ko po dolgi in ne ravno prijetni debati opozicija nvidi da bo ostala v veljanskani manjšini se ostentativno odstrani. Besedilo odseka pa se sprejme skoro soglasno.

2. Delegacija, ki je naš naivši forum izreče sodbo in svoje delo konča. Zasedanje delegacije se proglasi za zaključeno. Njenih sklepov ne more izpremeniti nihče razen ne same, ki mora biti pravilno sklicana. Pa pride na dan skupščina tročlanska delegacija članstva (ne delegatov) k poverjeniku z zahtevom, da naj skupščina vnese to besedilo v dotični člen. Skupščina pa ni za to niti kompetentna, ker ji § 19. b izrecno prepoveduje kaj takega. V resnici se tudi ni nikoli pečala s čim podobnim.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pojasnjevanjih je opozicija ušla, ker ji poverjenik ne more in tudi ne sme ustreči, vsled jasnega besedila poslovnika. Opozicija po tako netaktnem motenju slavnostne skupščine, zopet zapusti dvorano.

Nepristranski spoznavalec in opazovalec razmerja pa je moral dobiti vtis, da opozicija — kateri so pripadali po večini starejši tovariši — le išče za vsako ceno pretveze, pod katero zamore prikriti svojo naravnost katastrofalen poraz menda tudi pred politično javnostjo češ, da s tako večino, ki ni za državno in narodno edinstvo, ne more sodelovati.

Kaj na je torej z državnim in narodnim edinstvom.

Teh dveh izrazov, ki se nahajata tudi v naši ustavi, niso do danes natančno opredelili niti naši učenci. Pač pa sta postala deloma že pri nas še bolj pri naših južnih bratih geslo političnih strank ter se ravno zaradi neopredeljenosti tem lažje uporabljata v strankarski politiki.

Slovensko učiteljstvo pa je v Celju ustvarjalo temelj, na katerem se more stanovsko združiti vse jugoslovensko

učiteljstvo brez ozira na politično pripadnost in udeistvovanje. Tega se je do bro zavedalo zato je moralo odkloniti in je odklonilo pri smernicah bodoče stanovske politike — gesla političnih strank.

Iz vsega tega sledi, da med našimi vrstami ni najmanjšega povoda za bojazen in malodušje. Nasprotno. Začenja se nova doba: doba oprostitev vseh političnih strankarskih spon v stanovsko strokovni organizaciji.

Opozicija na je hotela na vsak način prisiliti večino, da razobesi nad vodom v poslopje mogočne stanovske strokovne organizacije to politično obrabljeno, še večkrat na strankarsko politično izrabljeno zastavico.

V vsi državi ne najdete prave strokovne ali stan organizacije, ki bi imela kot taka zapisano, da je to temelj njenega obstoja in dela. Samo ob sebi umevno, da nima tega niti naša osrednja organizacija. Le naša vse časti vredna opozicija je hotela imeti ta šine quo non. In ker ji ni bilo po sedaj obstoječih pravilih mogoče ugoditi, je odšla in ima sedaj leno priliko — če hoče — da proglasi pred javnostjo 90% slovenskega učiteljstva kot protidržaven element, da je ravno ta večina izrecno povdarjala, da smatra za važnejše delo v tem pravcu, kakor pa izrabljanje lepega in pomembnega gesla brez politično strankarske navlake...

Celje odpira perspektivo v lepšo in boljšo bodočnost našega stanu in z njim vred tudi šoli narodu in državi. Tam smo si začrtali jasno pot v dosego velikega cilja. In s ponosom lahko trdimo, da je slovensko učiteljstvo po svojih zastopnikih ravno v Celju pokazalo, da je boljše in vrlejšo kakor je na sodila naša politična javnost.

Na jasnem in čistem smo. Nobenih pretresalcev ne bo več in se jih tudi ne strašimo. Začrtali smo si pot in jo njej bo hodilo brez ozira na levo in desno vse, kar stanovsko čuti in misli med nami.

Hren.

Splošne vesti.

— Zahvala Nl. Vel. kralja Aleksandra pokrajinski skupščini v Celju. Na brzojavni pozdrav, ki ga je oddala skupščina Nl. Vel. je došla sledeča brzojavka: Njegovo Veličanstvo kralji blagovoleo je sa zadovoljstvom primiti srdačne pozdrave učiteljstva i zahvaljujuči želi učiteljstvu uspeha i napredak u njihovem kulturnom i nacionalnom radu. — Prvi adjutant Hadžić.

— Podrobno poročilo o pokrajinski skupščini prinesemo v prihodnji številki »Učit. Tovariša«.

— Izid glasovanja o redigirani Deklaraciji na pokrajinski skupščini v Celju. Deklaracija je redigiral stanovsko politički odsek dne 17. julija t. l. v Celju. Na podlagi zapiskov in seznama volilnih upravičencev je ugotovljeno sledeče: Vseh upravičencev za celjsko skupščino je bilo 115. Od teh jih 6 ni došlo na skupščino 2 sta se pred glasovanjem odpeljala 79 jih je glasovalo za Deklaracijo (od teh 8 s pridržkom k l. členu). I proti, 27 jih je na zapustilo pred glasovanjem dvorano.

— Udeležba na letošnji pokrajinski skupščini v Celju je bila izredno velika v primeri z drugimi leti. Še nobeno leto ni bilo toliko udeležencev pri delegaciji, kakor letos. Letos je trajala skupščina tudi tri dni in ne samo dva, kakor druga leta. Delegacijsko zborovanje je bilo letos bolj številno obiskano kakor druga leta manjšestacijska skupščina. Razumljivo pa je, da je iz gmotnih ozirov nekaj udeležencev tretji dan odšlo, kar moti poročevalce dnevnih listov. Pojasniti moramo, da nobeno leto niso bili novinarji vabljani na interno delegacijsko zborovanje.

— »Narodno in državno edinstvo«. Konstatiramo, da v kompromisnem predlogu, ki ga je na Hrastniku v imenu stare struje učiteljstva podpisal g. Iv. Šmajdek ni v nobeni točki vnešeno »narodno in državno edinstvo«, iz česar sledi da gospodje niso smatrali za potrebno vstaviti v stanovsko resolucijo ta povdarek, ki je že itak v ustavi na katero je učiteljstvo priseglo in je tudi v pravilih UJU. Popolnoma neopravičeno bezata »Tabor« in »Jutro« učiteljstvo. Učiteljstvo bo dobilo točna pojasnila tudi v tem oziru.

— Neumešten odlok, ki priporoča kr. šol. sv. pri sestavljanju proračunov skrajno štedljivost rodi že nezaželjene napredku šolstva kvarne posledice. — V ilustracijo, kako razumeva občine

usodni ferman naj služi sledeča vloga nekoga kralnega šolskega sveta, ki se glasi: »V zmislu odloka velikega župana ljubljanske oblasti« dne 22. maja 1926, šte. 5808 »Proračun za stvarne šolske potrebščine, omejitve izdatkov«, podpisani ugovarjajo proti zgradbi novega šolskega poslopja in proti ustanovitvi samostojne osnovne šole..... ker je zgradba novega šolskega poslopja pri tačasnih tukaljšnjih razmerah nemogoča in nepotreben luksus.

— Sreske šolske nadzornike ljubljanske oblasti prosim naj mi vpošljejo točne podatke, koliko bi znašali potni stroški za enkratno nadzorovanje vseh šol v srezu. Pobrigati se moramo, da bo v budžet za leto 1927/28. tozadevno vnešena zadostna postavka. To vsled sklepa skupščine nadzornikov ljubljanske in mariborske oblasti z dne 18. julija 1926 v vednost s pristavkom, da je zadevo smatrati kot nužno. — Košec Miha. Ljubljana, Hrenova ulica.

— † Joško Kazafura. Zavratna bolezen je ugrabila naš tovarišič Olgi Kazafura, roj. Kumár iskreno ljubljene soproga. Poznate solčno jasna goriška Brda, krasna v pomladnem cvetju polna zdrave rodovitnosti v jesenskih dneh? Hrepenenje in žalost nosijo v srcu oni, ki so jih zapustili, da ne služijo onemu, ki jih je pohodil. Tudi Ti si jih zapustil Joško, zato si nosil bolest v srcu, bolest v očeh. In tam na Viču je svež grob v vrsti grobov onih, ki so hrepeneli po neodrešeni domovini. Sedaj si miren ni več hrepenenja, ni več žalosti. Smrt je uničila Tvoje cilje in nade in večno užalostila srce mlade vdove in nežnega deteta. Zapustil si ženo v tolažbo šopek ljubkih spominčic, zvezek nežnih pesmic, Joškota ni več... Komaj 29 let star si moral v prerani grob. Preostali naš iskreno sožalje. I. V.

— Razpis za sprejem kandidatov na Višjo pedagoško šolo v Beogradu — v l. letnik. Prema čl. 6. Uredbe o Višji Pedagoški školi i odluci Gospodina Ministra Prosvete od 26. juna 1926. g. Br. 46.658/I primiće se u 1 godinu ove škole za školsku 1926/1927. godinu (100) sto redovnih slušalaca.

Svaki kandidat koji želi upisati se u Višu Pedagošku školu u Beogradu kao redovni slušalac, treba da se, najdalje do 10. septembra 1926 godine, obrati za to molbom Rektor u ove škole. Uz molbu mora se podneti:

1. svedočanstvo o položenem učiteljskom ispitu zrelosti;
2. svedočanstvo o praktičnem učiteljskome ispitu;
3. uverenje o godinama učiteljske službe i ocenama rada za sve ovo vreme; mogu se primiti samo oni kandidati koji su najmanje tri godine radili u osnovnoj odnosno građanskoj školi s odličnim uspehom;
4. izvod iz protokola rođenih, a u slučaju da se on ne može dobiti, zakonski propisano uverenje o danu i mestu rođenja (kandidat ne može biti stariji od 38 godina);
5. lekarsko uverenje, što detaljnije, o stanju svoga zdravlja;
6. kratak životopis u kome će naznačiti i u kojim je mestima i koliko služio kao učitelj; da li je ženjen ili nije (učiteljica da li je udata ili nije); ima li i koliko dece; da li je rezultirao svojo vojno obavezu, jer se inače neće primiti ako to nije učinio.

Neće se uzimati u postupak molbe kandidata koji ne budu priložili sva navedena dokumenta.

Kandidati se mogu prijaviti za upis samo u jednu Višu Pedagošku školu: u Beogradu ili u Zagrebu.

Na molbu će se prilepiti takse na mar- ka od pet dinara.

Svaki kandidat navešće u svojoj molbi: koju grupu predmeta želi da izučava. Pored grupe, koju prvenstveno želi da izučava, kandidat može navesti i koju drugu grupu radi event. prijema u tu grupu, ako bi bila popunjena grupa za koju se prvo javio. Grupe predmeta jesu ove:

- I. grupa: narodni jezik, narodna književnost, istorija i geografija;
- II. grupa: tuđi jezik (francuski ili nemački), narodni jezik, narodna književnost i istorija.

III. grupa: jestastvenica (zoologija, botanika, mineralogija i geologija), hemija i geografija.

IV. grupa: matematika, nacrtana geometrija i fizika;

V. grupa: matematika, nacrtana geometrija, sve vrste crtanja, modelovanje, kaligrafija i istorija umetnosti.

Uz to slušaoci svih grupa slušaju sve pedagoške i druge zajedničke predmete. U svaku grupu primiče se do 20 kandidata.

Na stečaj mogu se javiti kandidati (učitelji i učiteljice) iz cele Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca.

Kandidati, koji žele da izučavaju II. grupu predmeta, označice u svojoj molbi: koji od dva navedena tuđa jezika žele da izučavaju. Pri prijemu u ovu školu, oni treba da pokazuju dovoljnu prethodnu spremu iz dotičnoga tuđeg jezika, kako bi ga mogli s uspehom izučavati.

Kandidati, koji budu primljeni, biće službenim putem izvešteni o prijemu i o početku predavanja.

Prema čl. 7. uredbе o Višoj Pedagoškoj školi, primljeni učitelji i učiteljice, ako se nalaze u državnoj službi, zadržavaju pravo na platu i ostale pripadajuće, koje od države primaju, za vreme svoga školovanja u ovoj školi.

Iz kancelarije Rektora Više Pedagoške škole u Beogradu 13. jula 1926 godine Br. 728.

— Ponesrećili je tov. Josip Lapajne in se poškodovao na nogi. Nahađa se v Leonišču v Ljubliani, vendar je dobro razpoložen in izven večje opasnosti. Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«. Ljubliana. Poljanski našo 10/21 pošle vsakemu naročniku »Učit. Tovarisa« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoi: ne bo Vam žal!

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Imenovanja. V Ljubliani na VI. deški osnovni šoli Radovan Prosenec za stalno učiteljico na I. deklini osnovni šoli istotam Olga Knez, za učiteljico I. deklini osnovne šole istotam Doro Pegan; za stalno učiteljico istotam na I. deklini osnovni šoli Slavo Vencal, za stalno učiteljico istotam na I. deklini osn. šoli Adelo Zajc; v Kastvu za stalnega učitelja osn. šole Josipa Bačiča.

—i Imenovanja: V Dolenji Lendavi za stalnega učitelja Ivana Christa, istotam za stalno učiteljico Marieto Čížek; v Dolzi vasi za stalno učiteljico Marijo Petermet-Goljevšek; v Dramljah za šolskega upravitelja Frana Korbarja; v Pišecah za stalno učiteljico Justo Žnidaršič; v Vojniku za stalno učiteljico Emo Lapajne; v Črni za stalno učiteljico Marijo Mihov-Teršeli; za stalno učiteljico istotam Marijo Grubelnik; v Guštanju za stalnega učitelja Ažbald Ledranta; v Marenbergu za stalnega učitelja Ivana

Vokača: za stalno učiteljico Sonjo Pohr; na Muti za stalno učiteljico Meto Brandstetter; v Gornjem gradu za stalno učiteljico Mileno Konečnik; v Cezanjevcih Marijo Režal; v Cvenju za stalno učiteljico Terezjo Gselman; v Ljutomeru za stalnega sreskega pomožnega učitelja Miroslava Zacherla; na Remšniku za stalno učiteljico Leopoldino Jurančič-Dolenčev; v Čadramu za stalno učiteljico Dragico Brlež-Košjevo; v Gornji Polskavi za stalno učiteljico Alojzjo Hraščnik; v Laporju za stalno učiteljico Gabrijelo Čučnik; v Slovenski Bistrici za stalno učiteljico Jelisavo Rismal-Mekrovič; v Studenih pri Mariboru za stal. učitelja Ernesta Vranca; pri Sv. Anji za stalnega šolskega upravitelja Jakoba Stuhca; v Cirkovcih za stalnega učitelja Ivo Jančiča; v Ptujju na deški šoli za stalno učiteljico Ljudmilo Bratina-Janežič; v Ptuiski gorji za stalno učiteljico Ano Pauschia; v Svetinjah za stalnega učitelja Rado Bitenca; v Vurbergu za stalnega šolskega upravitelja Srečka Maveria; v Št. Janžu za stalnega šolskega upravitelja Antona Bratkovčiča; pri Sv. Duhu za stalno učiteljico Ido Gselman.

Obrambni vestnik.

—ob V »Jutru« od 20. t. m. stoji, da je ostal med nami neporavnan konflikt radi dosedanje ideologije naše organizacije. Ne spuščam se v polemiko. To ni moj namen. Zavedno učiteljstvo ne barranta z narodnim in državnim edinstvom. Državno edinstvo je trdno zadržano v naših srcih — narodno edinstvo pa tava žalibog na temnih in zavrtih potih dnevnih politike. Ki ga s svojo strankarsko navlako ne pospešuje temveč naravnost ubija. Učiteljstvo Vam ne more slediti po tej poti. V okviru države in prežeto idealov ljubim do naroda in države opravljati svoj težki posel vzgojiteljev in odklanjati odločno vsakega mešetarja, ki poskuša zanesti z namigavanji o državnih in separatističnih elementih me. nas zrago in zmedo. Meščanskošolsko učiteljstvo in profesorji korakajo strnjeni v eni fronti — pridružili smo se jim in to je naš greh. Zato prevzemamo zanj pred javnostjo polno odgovornost. Kdor tega ne ume, naj vseeno s svojim oddvojenim mišljenjem stopa z nami v boljšo bodočnost. Kdor pa beži od nas, ta ni in ni bil nikdar naš Mervič.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljska Samopomoč. Da se prepreči slučaj morebitnega izkoriščanja članstva pri Učit. Samopomoči, je sprejel društveni odbor na seji dne 14. julija 1926 sledeči sklep: »Pri sprejemu se zahteva zdravniški certifikat od vseh tistih prijavljenih, katerih zdravstvenega stanja ne pozna kak društveni odbor, ali pa ne potrdi odboru znani, stalni zaupnik v okraju, da je prijavljenec res zdrav. Zaupnikovo ime se zapiše na prijavnico. Veljavnost tega sklepa od 14. julija 1926 dalje.« — Prosim vse nove prijavljence, da se ravna po tem in prilože svoji prijavnici vselej zdravniški certifikat (brez koleka); zaupnike pa prosim, da dajo taka potrdila le onim tovarišem (icam) o katerih so prepričani, da so res zdravi. Osebe, ki imajo bolezenski dopust, morajo predložiti zdravniško spričevalo po okrevanju ali nastopu službe; v dobi bolezenskega dopusta se jih po § 7.b društvenih pravil ne more sprejeti.

Učiteljski pravnik.

—§ »Osnovna Nastava« in »Prosvetni Glasnik«. Z odlokom O. N. 65.830 od 27. novembra 1924 in O. N. br. 72.310 od 31. decembra 1924 smo prejeli šolski uradni list »Osnovna Nastava«, ki na je konec leta 1925. že prenehal izhajati. Vsaka šola je morala poslati naročnino v znesku 150 Din. Na odlok ministrstva prosvete z dne 10. novembra 1925 P. br. 14.568 je pa prišel zopet izhajati nov list »Prosvetni Glasnik«, za kar naj šolska uprava plača letnih 120 Din kot naročnino. Čudimo se temu da se zahteva nova naročnina, ker slednji odlok vsebuje v 3. točki sledeče: mesto dosadašnjih raspisa podružnim ustanovama Min. Prosvete, slače im se brezplačno »Prosvetni Glasnik«. Kateri odlok je tedaj merodajen in zakaj se zahteva nova naročnina, če je jasno rečeno, da se pošilja list »Prosvetni Glasnik« brezplačno?

* Min. Prosvete 16. junija 1926, P. br. 70.905/1.

—§ Nemščina kot drugi jezik na ljudskih in meščanskih šolah. Višji šolski svet v Ljubliani z dne 20. jan 1919 Fink I. št. 4 odreja: »Nemščina se kot obvezen predmet takoi odpravi iz vseh ljudskih in meščanskih šol... Dovoljena je kot neobvezen predmet... Ako se z urami neobveznega nemškega pouka prekorači obvezna učna dolžnost učitelja se čezdobne ure zakonito nagrade... V obmeinih kraljih bivše Koroške in Spodnje Štajerske se vrši ta pouk na isti način tudi na vseh nižje organiziranih šolah.« Na eni strani se torej nemščina v ljudski in meščanski šoli odpravlja, na drugi pa se zopet upostavlja tu pouk nagradi. Sledeči komentar k temu vprašanju ne bo škodil. Glasi se: Eine untersteirische Schulfrage. Eine wichtige Entscheidung für Schulen an der Sprachgrenze hat der Verwaltungsgerichtshof gefällt. Der steierische Landesschulrat hatte den Einspruch der Bezirkschulrates Umgebung Marburg wegen der Einführung der deutschen Unterrichtssprache in der 5. Klasse der Volksschule in Jahring (Jarenina) bei Marburg verworfen. Diese Entscheidung vom 30. Jänner 1903 wurde vom Unterrichtsministerium mit der Entscheidung vom 12. September 1903 bestätigt. Der Verwaltungsgerichtshof hat aber diese Entscheidung als ungesetzlich aufgehoben und ausgesprochen daß die Einführung einer anderen Unterrichtssprache in den oberen Klassen einer Volksschule ungesetzlich sei und daß an Volksschulen nur in einer Sprache Unterricht erteilt werden dürfe. Luži.

Učiteljski pevski zbor.

PEVSKI ZBOR SLOV. UCITELJSTVA S SEDEŽEM V LJUBLJANI.

Ker je pravkar minila prva sezona zborovega obstoja, naj mi bo dovoljen pri tej priliki samo kratek posnetek zborovega dela v tem času.

Začetne težave so pomaknile začetek v začetek zime, prvi pevski tečaj se je mogel vršiti šele o Vseh svetih. Bil je to takorekoč rojstni dan zbora. Ta tečaj je imel bolj namen, pregledati vrste pev-

cev in odločiti, ali bo ali ne bo. Z istim zaupanjem, ki je rodilo misel pevskega zbora, smo se tudi lotili dela. Že v decembru se je vršil drugi dvodnevni tečaj; nato začetkom januarja, februarja, marca in aprila. Z aprilskim tečajem je bil združen tudi prvi društveni koncert. Zbor se je lotil za začetek kajpada lažjega programa. Reči moram: Vse delo do tedaj je bilo več organizatorno kot strogo umetniško. To je bila nujna potreba. Najprej je treba celoto organizirati, potem šele je mogoče voditi jo po začetni poti. Zato je povsem naravno in razumljivo, da ni bil koncert v svojem uspehu z umetniškega stališča na oni višini, katero so nekateri pričakovali in zahtevali. Prevelike zahteve bi v začetku zbora lahko škodile. Oni, ki so ta uspeh zbora merili s strogega stališča umetnosti in niso hoteli ali mogli videti skoro nič pozitivnega v niem so delali vede ali nevede zboru krivico. Tudi naša kritika je v tem oziru grešila. Kdor je količkaj resen in trezno misli ter pozna pota mlade organizacije, upoštevaloč pri tem še posebno težke razmere: oddaljenost članov itd., tisti ne more meriti prvega zborovega nastopa po zboru moravskih učiteljev. Kdor je zahteval popolnega, dovršenega nastopa že pri prvem nastopu tisti se je smejal seljavcu, ki seje predno žanje, smejal se je zidaru, ki ne pokrije hiše predno jo sloh začne zidati.

Uspeh tega nastopa je bil tak, da se za zboru ni treba sramovati.

Ta koncert je na s svojim uspehom tudi v resnici utrdil v pevkah in pevcih zaupanje in jih navezal na zbor še tesneje. Presledek do junija, ko se je vršil prvi pevski tečaj po koncertu, jim je bil predolg in je imel odbor zato pred članj precej skoro neprijetnega opravičevanja.

Nasprotniki zbora so prerokovali veliko blamažo — te ni bilo: prerokovali so — baie celo v pisnih na posameznike — razpad zbora — tega ni bilo. Nasprotno: število pevk in pevcev se je konsolidiralo in pojačilo, zbor je pridobil izvrstnih novih moči.

(Dale prihodnjč.)

POZOR!

Šolska vodstva!

Krajni šolski sveti!

OLJE PROTI PRAHU ZA IMPREGNIRANJE PODOV V ŠOLSKIH SOBAH IN PISARNAH

Vam ponuja

RAFINERIJA DRAVOGRAD

po Din 4.50 za 1 kg, brez neprijetnega vonja; za 1 m² se potrebuje 0.20-0.30 kg

★

Mnogoštevilne

reference so na razpo-

lago. RAFINERIJA DRAVOGRAD

je edina v državi, ki izdeluje olje iz do-

mačih surovin in se s cenjenimi

naročili podpira domača

industrija.

★

RAFINERIJA DRAVOGRAD v Dravogradu